

Sinistre en el túnel P13

Un estudi vol provar que Cristòfol Colom era català P38 i 39

4-1: Messi fa història P29/31

dBalears

DIMECRES
7 D'ABRIL DEL 2010

1€ | Any LXXI | N. 28.835

www.dbalears.cat

Vuit ferits dins un autobús de l'EMT

El xofer va frenar de manera brusca per evitar l'impacte amb un vehicle al carrer d'Aragó

Quatre de les persones lesionades foren internades en un centre sanitari

Dues dones de 55 i 67 anys sofriren traumatismes costals severs i cops a la cara P12 i 13

LA CAUSA FOU UN INTERMITENT Segons declarà el conductor de l'autobús, la frenada va ser per un cotxe que envai el seu carril sense posar

l'intermitent. El resultat fou un gran desplegament d'equips d'emergència i de la Policia. Els fets varen passar a les 15.11 hores d'ahir. Foto: A. Sepúlveda

ARA P20 i 21

Cas Gürtel: Bárcenas va cobrar de la caixa B del PP

La part del sumari que n'ha transcendit fins ara conclou que les sigles L.B., anotades a la comptabilitat oculta de la trama de Gürtel, corresponen a l'extresorer del PP, el qual en rebé 1,3 milions d'euros. Segons la Policia, hi hagué finançament il·legal del partit conservador.

També hi apareixen indicis que el Govern de la comunitat de Madrid i el del País Valencià infringiren la normativa de contractacions i fraccionaren pagaments per afavorir les empreses de la trama investigada per corrupció. Els seus caps feien regals costosos als polítics, com ara una bossa de mà de 815 euros a la batlessa de València, Rita Barberá.

BALEARS P8

Matas té avui de data límit per a la fiança de tres milions

Hi ha una gran expectació per comprovar si l'expresident ha pogut reunir els avals per fer efectiva la fiança de tres milions d'euros. L'interès també se centra a saber quines propietats utilitzarà per justificar l'abonament de la quantitat fixada pel jutge. La suma pot ser una trampa per treure a llum altres béns o doblers en metàl·lic. La defensa presentarà un recurs en el qual demanarà que la fiança de Matas s'iguali amb la que pagà Maria Antònia Munar: 350.000 €.

BALEARS P14 i 15

Ús hoteler per als fars

El Congrés debatrà una esmena del PSOE que vol flexibilitzar la Llei de costes per donar-los una utilitat. A la imatge, el far de la Mola, a Formentera. Foto: T. Ayuga

Un estudi del Cercle Català d'Història demostra que el segon viatge de Cristòfol Colom cap a les Amèriques partí de Barcelona i no de Cadis, on sí que va fer una aturada abans d'enfilar el camí cap al Nou Món. Els historiadors s'afegeixen a les crítiques de Jordi Bilbeny sobre la falsedat de la conquesta

Més a prop de la catalanitat

Text: **F. Marí**

PALMA La investigació histogràfica sobre la catalanitat de Cristòfol Colom pren embranzida malgrat les llacunes i les tergiversacions documentals. A les teories de Jordi Bilbeny i del professor Charles J. Merrill s'hi afegeix ara la del Centre Català d'Història a través de l'historiadora Eva Sans i l'estudi sobre els *Annals de Catalunya*. Amb això, queden enrere les teories d'alguns estudiosos illencs sobre la procedència mallorquina o eivissenca de l'Almirall a favor de la catalana del Principat.

Eva Sans destaca que als *Annals de Catalunya*, un llibre de cròniques escrit per Feliu de la Peña i datat el 1709, es narra el segon viatge de Colom cap a les noves

terres i s'afirma que aquest ho vincula directament amb la Corona catalanoaragonesa. "La travessia partí de Barcelona i arribà a Cadis el 23 de setembre, després d'uns 15 o 20 dies de navegació. A Cadis hi quedaren dos dies per proveir els vaixells i tornaren a salpar dia 25", explica l'estudiosa. "Colom partí de Barcelona i no de Cadis, com assegura la història oficial. Per què s'obvia aquesta primera part del trajecte?" es demana.

La historiadora destaca també que en aquest segon viatge hi havia una nombrosa tripulació catalana: "Hi viatjaven el capità Pere Margarit i Bernat Boil, que serà el primer vicari apostòlic de les Índies Occidentals, a més del mateix Colom. Tot estava sota la jurisdicció del

“En tornar del primer viatge, Colom fou rebut al port de Barcelona”

“A partir del segle XIII es daten colònies catalanes a Cadis i a Sevilla”

rei Ferran”, aclareix.

Les llacunes i la manca d'informació sobre el comerç i la indústria naval catalans d'aquests segles són, precisament, alguns dels entrebancs que s'ha trobat el Cercle Català d'Història a l'hora de “reconstruir” la conquesta de les Amèriques. “Desconeixem completament les expedicions marítimes catalanes i ens cal recuperar-ne la història”, assegura Sans, a més d'afegir que en el segle XV les terres de la Corona no estaven en decadència, en contra del que indiquen els textos oficials. “Així ho demostren els estudis recents d'economistes i antropòlegs quan destaquen que la Corona catalana vivia una època de bonança, just el contrari del que ens han repetit durant anys”.

SILENCI EN DIES

20

Silenci sols a mitges.

La segona travessia de Colom arribà a Cadis el 25 de setembre procedent de Barcelona, d'on havia partit entre 15 i 20 dies abans. La història oficial ha obviat part d'aquesta travessia. •

Estat de Colom

Precisament aquesta expansió naval catalana també ha estat subratllada per la medievalista Maria Teresa Ferrer Malloll a l'obra *El comerç català a Andalusia a final del segle XV*. Ferrer hi remarca que "ja des del segle XIII hi ha colònies catalanes assentades a Sevilla i a Cadis, unes colònies estratègiques que actuaven com a punt de distribució i comercial i que depenien directament de la Corona catalanoaragonesa, no de la castellana", assegura Sans.

Es tracta d'unes colònies, doncs, que podrien haver ajudat l'Armada Reial de Colom quan atracà a la ciutat andalusina. "Com es pot qualificar Castella de gran potència naval si no consta enlloc? És ben senzill: perquè s'obvià la potència naval de la Corona catalana -afegeix el president del Cercle Català, Joaquim Ullan-. És evident que no s'ha donat tota la informació i d'altra s'ha falsificat".

Els orígens

Alguns dels inicis d'aquesta investigació es poden trobar en la documentació de l'historiador canari Rumeu de Armas que, el 1944, ja demostrà que Colom, en

tornar del primer viatge, fou rebut per Ferran i Isabel al port de Barcelona. "Per què no s'esmenta mai aquest arribada? La historiografia oficial està més manipulada que els tebeos", exclama Ullan.

"Al llibre *Colón en Barcelona*, Rumeu fa una crítica directa als historiadors catalans del moment per no haver esmentat la catalanitat de l'Almirall", afegeix Eva Sans. És un fet que també es pot constatar als *Annals de Venècia* (història de Venècia), que recullen la descoberta d'Amèrica i expliquen que "Colom pren possessió de les terres *in suo nome*, és a dir, en nom del rei Ferran. D'Isabel de Castella no en diu res", puntualitza la historiadora.

De totes maneres, el president del Cercle Català d'Història manté que allò important no és sols l'origen català de l'almirall Cristòfol Colom, sinó quin és l'Estat que impulsa la conquesta. "Com es veu, ens han aixecat la camisa d'ençà de Felip II", manté. "Ja als seus mapes, Cresques i Vallseca codificaren el camí de les Amèriques. Ara cal ser valents, rigorosos i científics per explicar la història". •

JUEU I CATALÀ?

Res de jueu eivissenc

Val a dir que hi ha moltes tesis i estudis sobre els orígens de l'Almirall. Una de les darreres es plasma al llibre *L'ADN dels escrits de Cristòfol Colom*, de la professora de la Universitat de Georgetaown Estelle Irizarry, i vincularia un Colom jueu amb l'illa d'Eivissa. Ja fa anys que Jordi Bilbeny descarta aquesta teoria i ara també ho fa el Cercle Català d'Història. Segons aquests, l'Almirall pertany a la família noble dels Coloms que lluità en la Guerra Civil catalana. El llinatge, però, prové de la Provença francesa i la casa dels Colom ja lluità amb Jaume I en la conquesta de Mallorca, on apareixen al *Llibre del repartiment*. •

L'art de Bàrbara Juan i Joan Sastre, a Brussel·les

PALMA No tenen res a veure les peces de Bàrbara Juan i de Joan Sastre, que exposen conjuntament des de demà a les 19.00 hores i fins al 4 de juny, a l'Institut Cervantes de Brussel·les. Això és el que ens indica el títol de la mostra, *Rienâvoir* -en català, "res a veure" o "res en comú". L'exposició resulta d'un conjunt de treballs que ocupen un espai per apropiar-se'l i modificar-lo a la seva conveniència.

Bàrbara Juan hi mostra els seus objectes de formes vegetals plasmades amb ceràmica i que, compostes de manera conjunta, perfilen diferents muntatges -com s'observa a la imatge de la dreta- que pretenen integrar-se dins l'espai abarrocat de la capital belga. Les peces de ceràmica trasto-

La mostra, que s'inaugura demà a les 19.00 hores, estarà oberta fins al 4 de juny

quen el conjunt del Cervantes amb una redefinició del lloc on s'integren però amb el qual no tenen *Rienâvoir*.

Per la seva banda, Joan Sastre proposa al visitant de l'Institut Cervantes de Brussel·les, mitjançant la fotografia -com s'aprecia a la instantània de dalt-, una mirada crítica, curiosa i divertida sobre tot allò que queda fora de la nostra vista.

Les imatges de Sastre van en aquesta ocasió més enllà de mostrar les qualitats estètiques dels filaments dels fregadors i es presenten carregades d'una significació propera a la sociologia. • **dB**

TEATRE MUNICIPAL
passeig de mallorca, 9

ILUSIONARTE
La Magia és Il·lusió la Il·lusió és un Art

Ilusionarte
de Alberto Figueiredo

Del 9 al 11 d'abril de 2010 a les 19 h

Preu: 10 €

Informació: 010 i 971710986
Venda anticipada: Punt d'informació de Ciutat Antiga al carrer Almudaina, s/n. De dilluns a divendres de 9.30 a 13.30h
Venda d'entrades per Internet: www.generaltickets.com

Ajuntament de Palma
www.tacostamlacultura.cat

tacostamlacultura
Regidoria de Cultura, Joventut, Patrimoni i Política Lingüística